



Elämme kovia aikoja, ystävät hyvät. Ranskalaisten "läskiniska-saabistien" kadotukseen manaa-ma piirtäjä Jean-Marc Reiser on kuollut.

Viimeiselle matkalleen kohti iankaikkista kadotusta tai luvattua taivasosuutta (tai mitä sillä meille lienee väliä) tämä satiirikko ja rienaajamestari lähti viime maraskuun kolmantena 42 vuoden, ja 21 päivän ikäisenä. Kuolemaan hänet vei luuydinsyöpä.

Hieman yli 20 vuotta maanvai-vana ollut Reiser rienasi "sottuisilla" piirroksillaan kaikkea mahdollista "pyhää" ja "arvokasta", mikä pitää länsimaista yhteiskuntajär-jestelmäämme pystyssä — toki hänen satiiristaan löytyi hienova-raisiakin sävyjä.

Reiser haaveili piirtäjänurasta jo pienestä pitäen. Ensimmäiset piirroksensa hän sai julki ensimmäisen työpaikkansa henkilöstö-lehdessä: hän oli tullut firman palvelukseen juoksupojaksi kahta vuotta aiemmin 16-vuotiaana.

Piirtäjänura alkoi 19-vuotiaana 1960, kun hän tutustui *Cavannaan*

REISER

ja *Frediin* joiden kautta hän sai tilaisuuden päästä samana vuonna perustetun *Hara-Kirin* avustajaksi. Vakituisesti *Hara-Kirissä* alkoi olla hänen töitään 1962 lähtien. Sittemmin hän on piirtänyt mm. *Charlie Hebdoon* ja *Piloteen* (1966-72) ja oli pa hän kesällä 1978 arvovaltaisen *Le Monden* piirtäjänä saaden aikaan skandaalin toisensa perästä, kun lukijat eivät ymmärtäneet hänen satiirista tyylilään. Hänen tuoreimpia töitään on saatu ihailia *Nouvel Observateurissa* ja *Echo des Savanes*-lehdessä.

Reiserin töitä ei Suomessa ole näkynyt; eikä sitä sinällään ole pidettävä ihmeenäkään, sillä jos meillä ei ilmesty moraalisesti korkealentoisia ulkomaisia huippusarjoja, niin kuinka sitten moraalittomia röpellyksiä. Reiserin tyylillä hieman muistuttavan *Wolinskin* (joka myös on ollut "pahan ja ilkeän" ja rivonihanan pilalehden *Hara-Kirin* kantavia voimia) kynänjälkiä on meillä ilmestynyt erään keittokirjan kuvituksena (*Rakastavaisten keittokirja*, kirj. Anita Rao-ust, WSOY 1973).



No, Ruotsin ja samalla pohjolan paras aikakauslehti *ETC* on julkaissut Reiseria säännöllisesti ja julkaisipa *ETC* jopa yhden hänen albumeistaankin (*La vie au grand air*).

Reiserin tärkein vakiohahmo, sankarista tässä lienee turha puhua, on *Gros Dégueulasse* (Paksu Paskiainen); lihava, rasvatukkainen äijä, joka kulkee parta ajamattomana sätkä hampaissa kadulla pukeutuneena 20 numeroa liian suuriin alushousuihin, joiden lahkeista kivespussit roikkuvat.

Reiserin poismeno jättää aukon, jonka täyttäjää on vaikea kuvitella. täytyy vain toivoa, että jonakin kauniina päivänä taivaasta alkaisi sataa mannaa alkuperäispiirroksina tai että Tapiirin pojat siellä Tampereella ottaisivat sydämenasiakseen levittää Reiserin tuhtia toivonsanomaa meillekin.

Juhani Tolvanen

Reiserin albumografia:

- Mon papa 1966
- Ils sont moches 1970
- La vie au grand air 1972
- La vie des bêtes 1975
- On vit une époque formidable 1976
- Vive les femmes 1978
- Vive les vacances 1979
- Phantasmes 1980
- Les Copines 1981
- Gros Dégueulasse 1982



REISER JA HAHMONSA GROS DÉGUEULASSE.